

EL PI DE NADAL

Ja acabades les festes nadalenques, me n'anava al meu poble i vaig veure prop de la carretera, al peu d'una muntanya erma, un gran pi tallat, abandonat; exhalant l'últim sospir. Sí, era un pi que dies abans havia donat alegria i ambient festiu a la gent del poble. En aquest moment ja no el recordava ningú, (ni els nens que disfrutaven mentre veien els llums encendre's i apagar-se.

Ara, el gran pi, sentia com la vida se li anava acabant, sense ser un arbre vell, ja està condemnat a la mort prematura a què l'home l'havia conduït.

Havia estat un arbre jove, molt jove; en la plenitud de la vida, complint honorablement la seva missió d'oxigenar l'atmosfera amb els seus germans, la resta dels arbres.

Ell ignora que, de vegades els homes descobreixen que el pi no és un objecte de luxe; que és un ésser viu, que respira, amb dret a la vida, que juntament amb els altres vegetals, amb el sol, les muntanyes, etc. la vida al nostra planeta és possible.

On són aquells temps en què els esquiroles anaven del nord al sud de la península saltant entre les branques dels arbres? Els incendis forestals, la tala inconscient d'arbres, són un mal que l'home es fa dia a dia, oblidant la responsabilitat que té de conservar els recursos naturals, de deixar als nostres fills una terra viva, un aire pur, per a veure molta més gent durant molt anys; amb la responsabilitat que el nostre planeta continuï essent el planeta de la vida. EL PLANETA VERD.

Realment. Val la pena sacrificar tants milers de pins cada any, per decorar places, edificis, habitacions..., durant quinze o vint dies, quan hi ha d'altres alternatives?

Mercè LLOP

REFLEXIONS SOBRE LA DONA

L'educació de la dona ha estat lligada al concepte del diferent paper que s'ha considerat que li correspon dintre de la societat. Aquest paper ha estat signat i vist des de l'home, i des d'una societat masculina, com és la que tenim.

Per comprendre la psicologia femenina cal partir de les dades de la seva biologia.

La dona, a través dels seus fenòmens biològics (crisi puberal, menopàusia, període menstrual, embaràs i malalties), està sotmesa a la servitud de la seva funció reproductora.

Les dades de la biologia són importants, perquè:

1. El cos és l'instrument de relació amb el món.
2. Per donar el just valor als optimistes que opinen que no hi ha problema de la dona ja que la seva incorporació a la societat és cada vegada més gran.

El problema de la dona dels nostres dies està en l'esforç sobrehumà que ha de fer si vol harmonitzar:

- La seva vida biològica amb l'exercici digne d'una professió.
- Si vol seguir el camí de la llibertat humana.
- Si vol ser subjecte, amb sentit en si mateix i no quedar reduïda a un objecte de l'altre, del tipus que sigui: eròtic, sexual, estètic i sempre addicional i secundari.

Però l'ésser humà (home i dona) no solament és un ésser biològic, sinó social, i per tant per comprendre-ho cal situar-lo dintre de la societat.

El que pugui ser l'home i la dona estarà en funció del que la societat sigui; del seu progrés higiènic, social, cultural i tècnic dependrà que la dona es pugui manifestar amb total autenticitat.

Etales històriques de l'educació de la dona:

1. En funció de l'home. Objecte.
Cura de la casa i dels fills
Educació passiva.
2. Les tasques anteriors a més a més un treball de tipus secundari i accidental (generalment).
3. Desitjable: Completa igualtat laboral tenint en compte que el seu condicionament biològic exigeix mesures a prendre per la pròpia societat.

En l'ordre familiar canvi de l'estructura de la família per anar a la igualtat home-dona.

Conseqüències educatives. Mesures a prendre:

A) De tipus educatiu:

1. La primera i més important està en la mateixa dona, en la seva presa de consciència com un ésser humà autònom, que no pot acceptar ser considerada com una cosa, objecte de plaer, consum, o simplement reduïda a la seva funció sexual.

2. a) Per això és necessari que rebi una educació integral amb cura de totes les dimensions de la persona: la intel·lectual, l'afectiva, la sexual, l'esportiva, social, etc.
- b) Educació integral impartida als mateixos centres i en comú per xiquets i xiquetes.
- c) L'educació domèstica mixta. Els treballs de la llar que han d'ésser compartits per tots els seus membres, i no solament pels del sexe femení:

B) De tipus social:

Totes les mesures educatives serien insuficients si no van acompanyades d'altres de caràcter social com:

a) Creació d'institucions gratuïtes amb personal especialitzat per als d'edat preescolar.

b) Horaris de treball més reduïts que afavoriran la major presència a la casa dels dos membres de la parella i per tant d'una major atenció i l'educació dels fills.

c) En tots els ordres del treball una legislació més àmplia envers la cura dels nens i de la dona.

És molt important que la dona prengui consciència del que és i assumeixi el paper que ha de tenir dintre de la societat.

Magda VIDAL
setembre, 83

LA GUERRA!!

Hi havia en un llogarret un pobre minyó, vivia tot sol en una pobra cabana, collia herbes, sabia oracions singulars i triava pedres. Era dòcil i senzill, i sempre queia en els paranys que li amaniien els cruels graciosos del llogarret. Però, àdhuc sentit el mal que de vegades li esdevenia, no es formava una idea de què cosa fos la crueltat. Qui mal no fa, mal no pensa.

Una vegada, qui sap qui començà de dir que s'encenia una guerra. Algú del poble que era més aciençat fins en contava el motiu. Les dones ja sabien de llur avis que de tant en tant els homes s'han d'anar a terres llunyanes on poden morir, o d'on poder tornar amb vestits llampats guarnits com mai no havien vist i mai no sabien ben bé què cosa podia ésser.

Quan el minyó que no tenia seny passava davant d'elles, per atzar, elles, amb una rialla fresca de dones endreçades, treballadores i xafarderes, li deien:

—Que aniràs a la guerra, tanmateix?

Ell somreia:

«Això —pensava— deu ésser una banda d'on elles berenen»

Tanmateix, el pobre minyó fou enviat a la guerra.

El llogarret havia de donar tres soldats, i tothom trobà que ningú millor que anar a les batalles del rei que el minyó que no tenia seny. Qui no te seny no té por, deien, i a més a més després ell no seria pas cap pèrdua per ningú. Mig per comoditat, mig per facècia, l'enviaren a ciutat.

A les hores la vida del pobre minyó fou com una mena de rondalla. Li passaren les aventures més extraordinàries. Li posaren un vestit clar i brut, a ratlletes petites. L'encaminaren al tren, li parlaren en castellà; arribà a un món de cases compactes i plenes de gent i foradets: (considera els tramvies) i quan caminava en lloc d'anar sol i somiós com abans, ell no venia a ésser si-

nó el començament d'un rengle.

I l'atordiren tantes coses! —la llum blanca que els homes de ciutat tenen de nit, i dones enfaristolades, i la mar, i els vaixells, i la gent que mai no para, i els xiulets i trontolls d'ésser desconeguts— i un dia el feren entrar a un vaixell, envoltat de tots els homes d'una pila de rengles. I aquests homes estaven alegres, i cantaven cançons damunt la nau que brandava. La mar també ho semblava d'alegre, i un bell argent lluia damunt les aigües tranquiles. Un sol magnífic estellava les fustes i els caps.

Després de dies arribaren a un terra xafogosa on els arbres eren més grans, i els fruits llampaven amb tota mena de coloraines. Hi havia homes negres, i ocells blaus i roses. El cel era més blau, i els balcons es curuliaven de dones que saludaven amb els mocadors. La gent cridava el mot de guera i no el deixaven anar mai i tothom estava content.

Fins que un dia van anar-hi de bo de bo, a la guerra. Caminaren força per les selves meravelloses. Als àpats, gairebé no menjaven, el dormir era escàs, i els peus sagnaven, perquè les soles del calçat venut per grans proveïdors milionaris-eren de cartró, esmicoladisses. Però els rius eren bells, sota les immenses cabelleres de les plantes arrapissadores que penjaven dels arbres. I la lluna s'alçava superba i plena damunt la nit plena de fantàstiques lluïssors.

I heus aquí que una vegada se sentí sobtadament renou de cavalls en el fresc silenci nocturn.

—Vénen —cridà tothom al campament.

—Són els altres! Tothom a punt! —Hi havia un cert desordre, perquè el brogit havia estat impensat.

El bon minyó es posà al seu rengle, com li manaven. Tenia, baldament fos ben tranquil·la, una certa curiositat. Allargava el coll tot el que podia.

Unes testes sobreexiren del nivell de les lianes espesses, apuntant llurs fusells. Fou un sol instant. Però abans de la descàrrega es pogué sentir encara la veu del bon minyó, que deia:

—Ei, no dispareu, que aquí davant hi ha gent!

LA GUERRA! Conte de Josep Carén (del Llibre La creació d'Eva i altres Contes)

Arrengaments: Joaquim VIDAL i LLUIS

NOTES SOBRE LA CURSA D'ARMAMENTS

Cada dia al llegir el diari i escoltar o veure els informatius i telediaris ens comuniquen notícies sobre els «euromíssils», les converses de Ginebra envers el desarmaments, la conveniència o no que Espanya ingressi definitivament a l'OTAN, ens parlen dels míssils MX, la guerra a l'Orient Mitjà i el conflicte Iran-Irak.

Clauseve, escriví una frase que ha passat a la història: La guerra és la prolongació de la política per altres mitjans. Això és sens dubte, vàlid encara, a l'època de les armes nuclears de la sofisticada i complexa tecnologia i microelectrònica aplicada al material bèl·lic; la guerra sembla enllaçar l'entramat polític militar industrial i científic que l'envolta, impulsa i manté una perillosa autonomia.

La humanitat compta avui en dia amb un arsenal nuclear encara sense comptabilitzar deixant de banda les armes no nuclears convencionals que poden destruir varies vegades el planeta i no deixar cap de milers d'anys de civilització. Hi ha al món 50.000 caps nuclears amb una potència aproximada de 20.000 milions de tones de TNT. Jhonatan Shell al seu famós llibre «El destí de la terra» diu que aquestes armes i les atòmiques naixeren de la història però amenacen posar fi a la història i que acabaran tornant al planeta en una «república» de herbes i insectes a menys que es prenguin urgents mesures per aconseguir el desarmament.

Un petit cercle o grup d'homes tenen el control d'aquestes armes nuclears i cada cop més, s'especula amb la possibilitat de la seva utilització. A l'últim informe del secretari de defensa Nord americà al Congrés, Gaspar Weinsberger parla de reestablir la Pau en condicions favorables per a Estats Units després d'una guerra nuclear, això significa que es pensa que es pot fer una guerra d'aquesta mena i que es pot sobreviure. Això de totes maneres és posat en dubte per nombrosos científics investigadors i cents de milers de ciutadans que temen que una guerra nuclear tingui conseqüències imprevisibles.

Però per molts la guerra seria una solució; un funcionari de l'oficina de defensa civil dels Estats Units —citant al llibre de Jhonatan Shell— diu que una guerra nuclear podria alleugerir alguns dels factors que constitueixen les actuals pertorbacions ecològiques per les altes concentracions demogràfiques i l'elevada producció industrial. Aurelio Petxei, president del Club de Roma, considera que vivim en una època en què la humanitat encara té mentalitat pretecnològica, però en on es compta amb mesures tècnico-bèl·liques que poden escapar al control dels seus poseïdors. Un exemple d'aquesta manca de control ho demostra que en aquests darrers anys els sofisticats radars Nord-americans assenyalaren més de vint atacs de míssils Soviètics que no foren reals, se sap que una de les vegades es tracta d'un eclipsi de lluna i que una altra una emigració d'ocells confongué la tecnologia.

Un míssil balístic intercontinental, o sigui, un que pot ser disparat dels Estats Units a la Unió Soviètica o a l'inrevés porta un cap nuclear d'un megatò; un megatò correpon a un milió de tones de TNT o l'equivalent a seixanta-set bombes d'Hiroshima. Quan el sis d'agost de 1946 es deixà caure des de l'avió de les forces aèries Estat unidenques una bomba atòmica sobre Hiroshima s'inicià l'era bèl·lico-nuclear; en pocs instants la ciutat fou arrassada per una pressió superior a l'atmosfèrica per vents de foc: moriren 60.000 persones i unes altres 100.000 resultaren seriosament ferides, la ciutat que albergava 250.000 habitants quedà totalment destruïda. Els 50.000 caps nuclears que hi ha al món tenen una potència igual a un milió sis-cents mil vegades la capacitat de la bomba d'Hiroshima, en definitiva s'ha calculat que per cada habitant del planeta ens correspon a cadascú tres tones de TNT o sigui que hi ha molta més capacitat de destrucció que éssers vius, objectes i natura que destruir.

2on.:

Un grup de científics, entre ells Albert Einstein, que va investigar el camp de l'energia nuclear i el filòsof anglès Bertran Russell, alertaren els governs del món sobre les armes nuclears. A la famosa declaració de la ciutat canadenca de Pout bas el 1955 onze premis nobel —entre els quals hi eren Einstein i Russell—, es va dir als governants que l'ús d'armes nuclears posaria a la humanitat a l'extrem del risc d'extinció. Hem d'aprendre a pensar d'una nova manera, —deia una part de la declaració—, hem d'apredre a preguntar-nos no pels passos que s'han de donar per obtenir victòries militars, sinó quins passos s'han de donar per prevenir una resposta militar de calibre tan gran que seria desastrosa per totes les parts implicades en el conflicte, i, a continuació llençaven el següent interrogant; serem capaços de posar fi a la raça humana? podrà la humanitat renunciar a la guerra?